

Innehållet i veckans Nyhetsbrev

- Vad räknas som gles- och landsbygd? – läs broschyren om Sveriges gles- och landsbygder
 - *Klimatsmart lantbruk* – svenskt deltagardrivet forskningsprojekt
 - ”Leader+ ett effektivt laboratorium för idéer” – läs om slutkonferensen för Leader+ i nyaste *Flash News*
 - 1400 ansökningar om företagsstöd för landsbygden väntar på finansieringsbeslut
 - ”Östnylänningarna kommer i framtiden att klara sig utan onödiga resor”
 - Österbottens förbund tillsatte arbetsgrupper med blick mot framtiden
 - Småskolornas mångfunktionalitet diskuteras på seminarium
-

VAD RÄKNAS SOM GLES- OCH LANDSBYGD? – LÄS BROSCHYREN OM SVERIGES GLES- OCH LANDSBYGDER

”Vad räknas som gles- och landsbygd? Hur många bor här och vad arbetar kvinnor och män med? Hur lång väg har barnen till skolan? Fortsätter nedläggningen av livsmedelsbutiken?”

Detta är några exempel på frågor, som får svar i de korta fakta om Sveriges gles- och landsbygder 2007 som presenteras i Glesbygdsverkets broschyr *Fakta om Sveriges gles- och landsbygder*. På webbadressen <http://www.glesbygdsverket.se/site/Default.aspx?id=7789> finns länk till broschyren.

Nationella definitioner av gles- och landsbygd saknas i många länder, men där de finns, varierar de kraftigt från land till land. Sålunda definierar många länder glesbygd som allt utanför tätorter av en viss storlek. Olika länder utgår då ifrån olika storlekar på tätorter, t.ex. i Danmark räknas allt utanför tätorter om minst 200 invånare som glesbygd, i Finland områden utanför tätorter med minst 500 invånare och i Spanien tätorter om 2000 invånare. I en del länders definitioner ingår andelen sysselsatta i jordbrukssektorn som ett av flera kriterier som definierar landsbygd, medan en annan vanlig utgångspunkt för definition av glesbygd är befolkningstäthet. I Finland sker indelningen av glesbygd utifrån tre nivåer: tätortsnära områden, landsbygdsområden och perifera områden. OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development) å sin sida identifierar likaså tre typer av glesbygd: ekonomiska integrerade områden, mellanliggande områden och avlägsna (perifera) områden. I en rapport från OECD (”Trends in rural poliymaking and institutional frameworks”, OECD 1998) redovisas uppgifter från ett antal medlemsländer, där det framgår att bl.a. Belgien, Irland och Österrike saknar nationella definitioner av landsbygd, medan Finland, Canada och Tjeckien är länder som använder definitioner, som hänvisar till OECD:s definitioner. Canada, Danmark, Grekland och Sverige har egna nationella definitioner, där lands- och glesbygd definieras som ”icke tätorter”. Ungern igen definierar landsbygd som områden med hög andel arbetande i jordbrukssektorn eller med hög andel av befolkningen i små samhällen eller små städer. På Glesbygdsverkets hemsida under webbadressen <http://www.glesbygdsverket.se/site/default.aspx?id=3599> finns mer uppgifter.

KLIMATSMART LANTBRUK – SVENSKT DELTAGARDRIVET FORSKNINGSPROJEKT

En svensk grupp, bestående av tolv lantbrukare och två forskare, utvecklar och testar tillsammans i en deltagardriven forskningsprocess (samarbete mellan människor med olika erfarenhet och bakgrund) lösningar för att ersätta lantbrukets oljeberoende och bidra till en klimatneutral livsmedelsproduktion. Ett klimatsmart lantbruk som utgår ifrån bygden och landskapet som gården ligger i, använder mångfald som redskap i odling och djurhållning, är baserat på kretslopp av näringsämnen och material, samt är rättvist och där människan är positiv en del av naturen. Målet är att ta fram lösningar som bidrar till att minska lantbrukets resursberoende och miljöpåverkan med en bibehållen hög produktion av mat och förnybar energi. Arbetet bygger på att nyttja lokala ekosystemtjänster på gårdarna. Seminarier, workshops, studiebesök och fältvandringar med utgångspunkt från gårdarna ger möjlighet för beslutsfattare och allmänhet, att förstå de lösningar och den kunskap som utvecklas. Tillsammans kan man utvärdera hur kunskapen kan användas i större skala i samhället. För mer om *Klimatsmart lantbruk* se webbadressen <http://www.schwartzstiftelse.se/index.html>.

”LEADER+ ETT EFFEKTIVT LABORATORIUM FÖR IDÉER” – LÄS OM SLUTKONFERENSEN FÖR LEADER+ I NYASTE *FLASH NEWS*

Loretta Dormal Marino, vice generaldirektör på generaldirektoratet för jordbruk och landsbygdsutveckling vid Europeiska kommissionen, gav på slutkonferensen för Leader+ i Evora, Portugal (22-23.11.2007) en tillbakablick med hänvisning till Leader+ roll som ett effektivt laboratorium för idéer, dess förmåga att överskrida sektoriella gränser, dess inkluderande av privata insatser i landsbygdsutvecklingsprojekt och dess nätverk som ger människor möjlighet att lära av varandra. Ser man framtiden an, kommer den europeiska landsbygdsutvecklingspolicyn att få allt större betydelse – landsbygdsområden täcker över 60 procent av EU:s territorium och har 90 procent av dess befolkning, samt att nuvarande och nya utmaningar behöver övervinnas. Det här betyder att det är ett behov, av att fortsätta utveckla de rätta villkoren för Leader-liknande projekt på EU-nivå. Mer om slutkonferensen med länk till alla talen och rapporter från mini-plenarierna finns att läsas i senaste numret (nr 72, 15 januari 2008) av *Flash News Leader+ Observatory* från Leader+ Contact Point. Förutom det här ämnet, I fokus – ”Tillbakablickande och framåtskådande”, tas i övrigt upp:

- En internationell grön vecka i Berlin
- Workshop för projektutveckling i hållbara och konkurrerande samhällen i Hamburg
- Seminarium i utformning av jordbruks- och landsbygdsutvecklingspolicys i Sevilla
- Sammankomst för Europas bioenergi 2008 i Wien
- Internationell jordbruksutställning i Paris
- Konferens om hållbar energi i Wels, Österrike
- Samarbetshörnan – verktyg för partnerskap: LAG i Frankrike söker partners för sitt samarbetsprojekt, vilket avser att föra vidare historien om kolutvinningen till kommande generationer och att introducera den här aktiviteten för nykomlingar.
- Kompetenshörnan – Leader kompetenspool
(<http://leaderplus.cec.eu.int/cpdb/public/competence/CompSearchFS.aspx>)

Under webbadressen http://ec.europa.eu/agriculture/rur/leaderplus/pdf/flashnews/72_en.pdf finns det nya numret (på engelska) av nyhetsbrevet.

1400 ANSÖKNINGAR OM FÖRETAGSSTÖD FÖR LANDSBYGDEN VÄNTAR PÅ FINANSIERINGSBESLUT

De som har ansökt om företagsstöd för landsbygden, börjar i april få beslut angående beviljandet. Landsbygdsverket har som mål, att vecka 15 skall TE-centralerna börja fatta beslut om beviljandet av företagsstöd som finansieras ur programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland. Datasystemet som behövs för behandling av stödbesluten blir nämligen färdigt i vår. I juni 2007 blev det möjligt att ansöka om företagsstöd för

landsbygden hos TE-centralerna och Leader-grupperna. För närvarande väntar ca 1400 ansökningar på att avgöras. Emedan datasystemet varit under uppbyggnad, har inte finansieringsbeslut kunnat fattas. Företagsstöd, som beviljas för investeringar, företagsutveckling och lönekostnaderna för de första utomstående arbetstagarna, kan beviljas dels för sådan företagsverksamhet som bedrivs på gårdar vid sidan av jordbruket och dels till andra företag på landsbygden som sysselsätter färre än tio personer och har en årsomsättning som understiger två miljoner euro. Stödet omfattar även första gradens förädling av livsmedel i SME-företag med färre än 250 anställda. Beslutsfattandet om verksamhetspenning för aktionsgrupper och projektstöd ur programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland kommer att börja senare. I september 2007 kunde man börja söka projektstöd och vid årsskiftet hade sedan ca 140 ansökningar lämnats in till TE-centralerna. Uppgifterna är från Landsbygdsverkets pressmeddelande (30.1) som finns under webbadressen http://www.mavi.fi/sv/index/omverket/Pressmeddelanden/Pressmeddelandearkiv/080130_foretagsstod.html.

”ÖSTNYLÄNNINGARNA KOMMER I FRAMTIDEN ATT KLARA SIG UTAN ONÖDIGA RESOR”

Landskapsförbunden i södra Finland har tillsammans grunnat på hur Östra Nyland och resten av södra Finland ser ut år 2030. Planeringschef Pekka Hallikainen vid Östra Nylands förbund målar upp visioner av Östnyland om drygt 20 år – boendekvaliteten är hög, miljön beaktas, liksom servicenivån. Som östnylänning kommer man i framtiden att klara sig utan onödiga resor. När det gäller byggandet, måste regionen använda struktur som redan finns. Det skall byggas längs huvudvägarna och i städernas centrum, samt i bytätorterna. Även på landsbygden kan man bygga, bara man gör det på ett sådant sätt, att det är möjligt att utnyttja kollektivtrafiken. Uppgifterna är från YLE:s Internytt (31.1) och finns med läskommentarer under webbadressen <http://svenska.yle.fi/nyheter/artikel.php?id=119894>. Webbadresser till Östra Nylands förbunds och Nylands förbunds hemsidor finns på <http://liitto.ita-uusimaa.fi/?lang=swe> respektive <http://www.uudenmaanliitto.fi/?l=sv>.

ÖSTERBOTTENS FÖRBUND TILLSATTE ARBETSGRUPPER MED BLICK MOT FRAMTIDEN

Landskapsstyrelsen vid Österbottens förbund tillsatte på sitt möte 28.1 två arbetsgrupper, som bägge skall rikta blicken mot framtiden. Arbetsgruppen för kompetent arbetskraft skall underlätta samarbetet och utbytet av information mellan myndigheterna och andra aktörer, för att å ena sidan bättre få fram utvecklingsbehov som har att göra med kompetent arbetskraft och å andra sidan kunna genomföra åtgärder och projekt på ett mer koordinerat sätt än tidigare. Arbetsgruppen får en bred sammansättning, då bl.a. arbetskraftsbyråer, företagareföreningar, de ekonomiska regionerna, regionala myndigheter, utvecklingsbolagen och Österbottens handelskammare ombeds utse en representant till gruppen. Den andra arbetsgruppen skall ägna sig åt regional intressebevakning, som ofta är avgörande då ärenden skall föras till beslut. Det är därför angeläget att Österbottens förbund utvecklar sitt politiska kontaktnät och att politikerna kontinuerligt är delaktiga i de processer som påverkar för regionen och förbundet viktiga beslut. Gruppen skall leda arbetet med att utveckla förbundets intensifierade intressebevakning, bevaka förbundets roll i den förestående reformen av regionförvaltningen och planera det framtidsseminarium som landskapsfullmäktige framfört önskemål om. Uppgifterna och andra nyheter finns att läsas i Österbottens förbunds *Nyhetsposten* ~ *Uutisposti* nr 1-2008 på adress http://www.obotnia.fi/medialibrary/data/Uutisposti_1_2008-%7Bt2c7u-f5fxn-5eb5w%7D.pdf. Österbottens förbunds hemsida finns under adressen <http://www.obotnia.fi/sv/document.aspx?docID=304>.

SMÅSKOLORNAS MÅNGFUNKTIONALITET DISKUTERAS PÅ SEMINARIUM

Den 11 mars ordnas ett seminarium, *Koulu palvelee maaseutua – kyläkouluseminaari*, i Kommunförbundets hus, Kuntatalo i Helsingfors, där man diskuterar småskolornas verksamhet som byarnas service- och sysselsättningsställe. Under seminariet förs diskussioner om förväntningar och erfarenheter som hör ihop med skolornas mångfunktionella användning, samt hindren för detsamma. Under dagens lopp diskuterar man även byskolornas inlärningsmiljö och hör utvärderingar om detta. Programmet hittas under webbadressen http://www.maaseutupolitiikka.fi/files/396/Koulu_palvelee_ohjelma.pdf. Seminariet, som hålls på finska, ordnas av Landsbygdspolitikens samarbetsgrupps (YTR:s) temagrupp för välfärdstjänster samt kulturtemagruppen. Anmälan skall göras senast 6.3 till Katja Ilmarinen på tel. 014 260 4802 eller på e-mailadress katja.ilmariinen@stakes.fi. De 70 först anmälda ryms med.

VAD HAR HÄNT?

Skriv ner några rader om vad som är på gång i er region eller organisation och som kan vara av allmänt intresse för alla!

Nyhetsbrevet utkommer en gång i veckan och sänds till Byaservice samarbetsgrupp, nyckelpersoner d.v.s. de som representerar Byaservice i olika centrala organ, projektledare som jobbar inom Byaservice, de lokala aktionsgrupperna, de regionala byaorganisationerna och till olika personer/organisationer med anknytning till landsbygdsutveckling. Alla som har något att informera om, skickar in sina bidrag till e-mailadress: kenneth.sundman@ssc.fi. Skriv mycket kort och undvik bilagor. Hänvisa hellre till webbsidor för mer info.

Nyhetsbrevet kan även läsas på Svensk Byaservice hemsida, www.bya.net . Vill du komma med på vår sändlista, sänd då mail till adressen kenneth.sundman@ssc.fi . Ifall någon inte vill ha Nyhetsbrevet i fortsättningen, meddela till samma e-mailadress ovan.
--